

Co čeká v budoucnu území a okolí našeho letiště?

Vzhledem k tomu, že nyní máme pozemek našeho letiště pronajat do roku 2027 a zatím nic nebrání ani dalšímu prodloužení, zajímaly mě plány do budoucna s jeho okolím. Pokud máte zájem, čtěte dále. Váš hospodář Eda.

Už několik let trvají debaty o tom, že se území v okolí soutoku Berounky s Vltavou dočká zásadní proměny. Od dříve zvažovaných jezer se upustilo, následovaly úvahy o příměstském parku a dnes existuje šance, že zde bude krok za krokem vznikat moderní příměstská krajina spojená s volnočasovými aktivitami.

Procházíme klimatickou změnou a projekt Soutok by se mohl stát jakousi laboratoří pro ověření toho, jak přistupovat ke krajině ve 21. století," říká Zdeněk Ent, kterého Institut plánování a rozvoje hlavního města (IPR Praha) pověřil vedením projektu rozvoje území na soutoku Berounky a Vltavy. Průměrné roční teploty rostou, letní vedra trápí Pražany a úprava zeleně může alespoň částečně změnu počasí korigovat. Ačkoliv oficiální název stále ještě hovoří o parku, jeho manažer to nepovažuje za nejpřesnější. Spíše než park s lavičkami by měl na území mezi Radotínem, Zbraslaví, Lipencemi a Černošicemi vzniknout mix různých prostředí zastřešený jednotným plánem. Pozemky v okolí Berounky a Vltavy mají různé vlastníky a IPR Praha s nimi jedná o tom, aby se zapojili do kultivování celého území. A sice pod taktovkou Institutu plánování, který po několika letech mapování území chystá plán pro jeho další rozvoj. Jinými slovy: IPR Praha se snaží připravit taková kritéria, která se budou líbit vlastníkům pozemků, okolním městským částem, městu Černošice, ale také vyhovovat například lipenecké tržnici nebo společnosti Kámen Zbraslav, která získala povolení na těžbu štěrkopísků v části této lokality. Pro území mezi řekami v posledních letech vzniklo okolo čtyř desítek dílčích projektů a záměrů. Mezi nimi například sportovně-rekreační areál Radotín. „Ten jsme přichystali už v roce 2013. Jak jeho název napovídá, má nabídnout prostředí vhodné ke sportování a odpočinku pro rodiny a všechny věkové generace," říká Karel Hanzlík, starosta Radotína. Podle manažera soutoku Zdeňka Enta patří radotínský projekt mezi deset plánů, které mají nejbližší k realizaci. „Spolu s revitalizací Lipanského potoka, obnovou lužního lesa nebo původního koryta Berounky," uvádí architekt Ent.

V minulém roce Zdeněk Ent, manažer Soutoku, představil současný stav projektu Radě hlavního města Prahy. Zároveň hodlá nastartovat další etapu. „Chtěl bych rozšířit tým, který na projektu pracuje, a také pokročit v přípravě master planu, jenž stanoví přesná kritéria pro jednotlivé projekty na soutoku," říká Zdeněk Ent. A také považuje za důležité připravit lepší podmínky pro vyjednávání s majiteli pozemků. Většina z nich v okolí soutoku patří šlechtickému rodu Bartoňů z Dobenína. Součástí týmu by se měl podle Entových představ stát také člověk, který podobný projekt vedl v německém Porúří. Je jím Michael Schwarze-Rodrian. Dlouhých 30 let se staral o revitalizaci příměstské krajiny zdevastované těžkým průmyslem v okolí měst Duisburg, Dortmund či Gelsenkirchen. Rodrian už si území na soutoku Berounky a Vltavy prohlédl a svými zkušenostmi může jako konzultant přispět k realizaci celého projektu. A kdy se na ploše okolo soutoku Berounky s Vltavou, který zahrnuje 1300 hektarů půdy, něco začne skutečně dít? „Pokud půjde vše podle současných plánů, první výsledky práce mohou být patrné již v horizontu jednoho roku až tří let. Ustanovení a ukotvení celého parku je během na delší trať a může trvat i pět nebo deset let. Ale práce na něm nikdy neskončí, smyslem takového projektu je neustálý místní rozvoj, který je co nejvíce udržitelný," míní Zdeněk Ent. Manažer projektu Soutok už se setkává i se starosty obcí podél Berounky dále proti proudu řeky až k Berounu. I oni přemýšlejí o tom, jak krajinu v okolí řeky dále rozvíjet, a proměny na soutoku by proto mohly do budoucna ovlivnit podobu mnohem většího území než jen toho mezi Radotínem, Zbraslaví a Lipencemi.

Jak by se měla změnit plocha u soutoku Berounky a Vltavy? Jsou současné plány reálné?

1) SOUTOK SI MUSÍ PONECHAT SVŮJ PŘÍRODNÍ CHARAKTER

Náš názor na soutok zůstává už řadu let stejný. Protestovali jsme proti megalomanskému projektu velkých jezer s jachtami a byli jsme úspěšní. Radotínská radnice iniciovala v roce 2013 změnu pražského územního plánu tak, aby si krajina na soutoku zachovala svůj přírodní charakter. A na konci loňského roku jsme spolu se starosty z obcí podél dolního toku Berounky dosáhli vyškrtnutí této řeky ze seznamu vodních toků určených pro splavnění loděmi. Dnešní situace se nám však přesto nelíbí. Na katastru Radotína stojí v sousedství Berounky skleníky, které už dlouho neslouží svému účelu. Na polích mezi řekami se pěstuje řepka, což také pro přírodu není žádná výhra. IPR hl. města Prahy by ze soutoku rád vytvořil moderní krajinu 21. století. Záměr je to šlechetný, ale jeho realizace nebude jednoduchá. Celému snažení schází především jakákoliv politická podpora čelných představitelů pražské radnice. Je zapotřebí vyřešit řadu problémů například ohledně pozemků, z nichž 90 procent je v soukromém vlastnictví a jejichž majitelé mají často jinou představu o jejich využití. Když si někdo z vedení Prahy vezme projekt za svůj, může se vše dát do pohybu. Pak bychom se rádi na soutoku dočkali rozmanité přírodní krajiny propojené s volnočasovými aktivitami. Například tak, jak to navrhujeme v projektu sportovně-rekreačního areálu Radotín se stezkami pro

cyklisty, in-line bruslaře nebo volnočasovými místy pro rodiny s dětmi. Záměr naší městské části je také jediný, který se rozkládá na části pozemků v majetku hl. města Prahy. S Ředitelstvím silnic a dálnic jsme dojednali případný vznik parkoviště pod dálničním mostem, aby nevznikaly problémy s parkováním. Velkým tématem na soutoku je a bude těžba štěrkopísků na zbraslavské straně. Tu my úplně neovlivníme. Realita je taková, že už před lety, na základě souhlasných stanovisek dotčených orgánů, vydal Báňský úřad Kladno s těžbou souhlas.

Zastupitelé Městské části Praha 16 za Občanskou demokratickou stranu

2) TĚŽBA ŠTĚRKOPÍSKU V NOVÝCH ŠATECH

Je už bohužel zvykem přezdívat nepěkné věci pěknými jmény. Králíkárny na kdejakém vídrholci se tak prodávají pod jmény typu „Slunečná vyhlídka“ a projekt masivní těžby štěrkopísku se cudně skrývá za slovy o soutoku, lagunách či sportu. Bohužel jde ale právě o tu těžbu. Smyslem zamýšlených úprav totiž je právě revitalizace krajiny zdevastované těžbou a závážkami odpadem. Takových míst jsou ovšem spousty: zpravidla jsou ale zdevastována už dávno a před odborníky stojí jen otázka, jak tu spoušť napravit. Můžeme se o tom poučit v Porúří v příměstském parku IBA Emscher Park, jehož šéf pan Schwarze-Rodrian měl u nás nedávno zajímavou přednášku. U nás se k té devastaci teprve chystáme: někdo se nám snaží prodat nevábny obsah v pěkné krabici s třpytivou stuhou. Vlastnická struktura dotčených pozemků a doposud vydaná či vyjednávaná povolení k těžbě hovoří dosti výmluvně; bude to zhruba jako vždy: pravdu má ten, za kým stojí větší investor. O tom svědčí i neuvěřitelná vytrvalost všech aktérů podniku: neustále se ta absurdní šílenost, která potenciálně zlikviduje vodní cyklus v oblasti, nenávratně zničí bonitní zemědělskou půdu a na desítky let zamoří kraj hlukem, dopravou a špínou, objevuje a je nám předkládána v drobných variacích, ač se její jádro nemění. Myslím, že i stávající podoba území, tedy kraj dílem pohlcený nevábny městem a dílem ponechaný přírodě, je ústupkem. Jakýkoli necitlivý zásah v oblasti soutoku považuji za zločin na budoucnosti.

Jan-Matěj Rak, zastupitel Městské části Praha 16

3) PARK SOUTOK – IDEÁLNÍ VYUŽITÍ ÚZEMÍ ŘIČNÍ NIVY?

Projekt příměstského parku Soutok je zcela ojedinělou příležitostí k revitalizaci území říční nivy soutoku Vltavy a Berounky, aniž by byl potlačen charakter lokality. Realizace v duchu uchování příměstské krajiny má předpoklad regulovat tlak developerů, zachovat přírodní ráz a zvýšit kvalitu života v oblasti. Objevily se ale i související návrhy, které kategoricky odmítám, ať už jde o těžbu štěrkopísku, výstavbu plavebního kanálu mezi Radotínem a Černošicemi, neúspěšnou snahu o splavnění Berounky, budování sítě asfaltových komunikací, či návrhy sportovních a kulturních zařízení patřících do zábavních parků, nikoli do přírody. Projekt Soutok je řízen Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) a od roku 2015 rozvíjen v součinnosti s představiteli dotčených obcí. Stejně jako jiné projekty, i tento je zdejší radnicí komunikován naprosto nedostatečně. Přitom Radotín je uvažován jako jeden ze vstupních bodů parku, což je nutné zohlednit v dlouhodobém plánování. Například i v rámci budování nové lávky, jejíž parametry odkazují spíše na moderní městskou zástavbu než předěl historického jádra obce a přírody. Sami představitelé IPR na setkáních s občany vyzývají k součinnosti nejen radnice, ale především samotné rezidenty, jejichž lokální znalost a zkušenost má být zárukou optimálního výsledku. Rada MČ Praha 16 by proto měla zřídit pracovní skupinu, která bude shromažďovat, komunikovat a diskutovat veškeré podněty občanů i informace týkající se vývoje projektu ze strany města.

Martin Zelený, zastupitel Městské části Praha 16 za Českou pirátskou stranu

4) PROJEKT SOUTOK – BĚH NA DLOUHÉ TRATI S NEJISTÝM KONCEM

Přestože v tomto volebním období nemáme žádné zastoupení v Zastupitelstvu městské části Praha 16, neznamená to, že se aktivně neangažujeme v místním dění. Naopak. Tak jako před několika lety, i dnes podporujeme snahy radotínské radnice týkající se změny území na soutoku Vltavy a Berounky ve prospěch zachování relativně přírodního charakteru území s důrazem na rekreaci. Nechceme megalomanské projekty, jako je například splavnění Berounky, a preferujeme návrhy menší, které budou lépe realizovatelné. Uvědomujeme si i tu skutečnost, že současný stav oblasti na radotínské straně, kde se nacházejí již nevyužívané a polorozbořené skleníky a skládky, není pro nás přijatelný a revitalizovat se prostě musí. Projekt Soutok je svým rozsahem a složitostí během na dlouhou trať s nejistým koncem. Jediné pozemky ve vlastnictví Prahy, v rámci celého projektu Soutok, jsou v oblasti bývalých skleníků, směrem od estakády do Radotína. Vnímáme, že i v minulých letech byly vyčleněny finanční prostředky v rámci rozpočtu hl. m. Prahy na výkup pozemků v areálu skleníků od stávajících majitelů. To, že se tak nestalo, bylo výsledkem neukotvení projektu Soutok v rámci vedení města. I z tohoto pohledu se zdá projekt sportovně-rekreačního areálu Radotín s určitou nadějí realizovatelný. Celkově ale vnímáme snahy o vybudování parku a jednotlivé projekty na soutoku Berounky a Vltavy jako poměrně komplikované. Zvláště když na zbraslavské straně je už několik let vydané povolení k těžbě a zájem majitelů o komerční využití existuje.

Jan Kořínek, předseda MO ČSSD Praha-Radotín